

2 mei 2012

De Klachtencommissie voor seksueel misbruik in de R.-K. Kerk van de Stichting Beheer & Toezicht i.z. Seksueel Misbruik in de R.-K. Kerk in Nederland (rechtsopvolger van de Beoordelings- en Adviescommissie van de kerkelijke rechtspersoon Hulp en Recht), verder ook: de Klachtencommissie, geeft op grond van de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder ook: de Procedure) het volgende advies inzake de klacht van:

[naam],
geboren op [datum]
wonende te [plaats],
hierna te noemen: klager,
juridisch adviseur: mr. S. van Schaik, advocaat te Uden,

tegen:

wijlen [naam],
geboren op [datum], overleden op [datum],
de persoon over wie geklaagd wordt,
hierna ook te noemen: aangeklaagde,
tijdens zijn leven lid van de Congregatie van de Heilige Geest.

1. De procedure

Het klaagschrift is door de griffie van de Klachtencommissie ontvangen op 5 december 2011. Op 9 januari 2012 is bij de griffie een inhoudelijke reactie op het klaagschrift ingekomen van [naam], regionaal overste van het bestuur van de Congregatie van de Heilige Geest. Op 5 april 2012 heeft te Utrecht een zitting van de Klachtencommissie achter gesloten deuren plaatsgevonden, waarbij de Klachtencommissie was samengesteld uit de onder aan dit advies te noemen leden.

Klager is verschenen vergezeld van zijn dochter [naam]. Hij heeft zijn standpunt toegelicht. Hij werd bijgestaan door zijn juridisch adviseur mw. Van Schaik voornoemd.

Namens aangeklaagde/de Congregatie is verschenen [regionaal overste] voornoemd.

2. De klacht

2.1. Klager is in januari 1965 – tegen zijn zin - naar het Kleinseminarie van de paters van de Heilige Geest in [plaats] gegaan. Aangeklaagde was voor klager onder meer een mentor en een vertrouwenspersoon. Klager ervoer geen roeping, wilde er niet zijn en had heimwee naar huis. Bij aangeklaagde kon je dergelijke gevoelens uiten. In het laatste jaar van zijn verblijf, de periode 1966-1967 werd klager door aangeklaagde op diens kamer geroepen. Klager was toen 15 jaar oud. Aanleiding was een voorval met een ouderejaars, van wie klager dacht dat deze een vriend was, totdat deze seksuele toenadering zocht. Dit was door een leerling gezien en aan aangeklaagde verteld. Aangeklaagde riep klager ter verantwoording en stelde hem ongepaste seksueel getinte vragen, zoals wie van hen ‘de grootste’ had. Toen klager weigerde

te antwoorden werd hij onder druk gezet. Klager weet niet meer wat er toen gebeurd is, maar op een gegeven moment kwam aangeklaagde klaar in de mond van klager. Dit is één keer gebeurd, maar als klager er aan terugdenkt dan “proeft hij het nog.” Klager heeft daarna veel gespijbeld op zondag, maar niemand zei daar iets over. Hij werd er ook niet op aan gesproken als hij niet op appél kwam bij aangeklaagde. Klager heeft thuis verteld wat er was gebeurd. Daar werd gechoqueerd gereageerd op het feit dat klager zoiets smerigs over een pater kon vertellen. Hij kreeg een pak slaag en werd teruggestuurd. Klager deed vervolgens niets meer in de klas en liet het erop aan komen dat hij werd weggestuurd.

2.2. Klager heeft een bewogen leven achter de rug maar tot 2003 relatief weinig last ondervonden van hetgeen hem is overkomen. Klager werkte destijds bij een bedrijf en realiseerde zich dat de eigenaar misbruik van hem maakte door hem veel te hard te laten werken voor veel te weinig geld. Klager kwam in de ziektewet en heeft toen ook het vroegere seksueel misbruik aan de Arbo-medewerker verteld. Klager raakte in een verdere dip en belandde in 2006 bij een Gestalt-therapeute die sprak over een PTSS. Ook in 2007 werd klager doorverzezen naar een behandelaar bij wie onder andere het seksueel misbruik is besproken. De relatie van klager is vanaf 2006 in een neerwaartse spiraal geraakt met als gevolg een scheiding in 2012. Klager is verslaafd aan koffie, tabak en bier en koppelt dit aan zijn ervaringen op het seminarie.

2.3. Klager beoogt met zijn klacht zijn ervaringen te kunnen verwerken. Hij hoopt op begrip, erkenning en excuses van het kerkelijk instituut.

Hij wenst voorts de opgelopen schade als gevolg van het seksueel misbruik, zowel materieel als immaterieel, vergoed te krijgen.

3. Het verweer

Aangeklaagde is overleden en kan geen weerwoord geven. [Regionaal overste] heeft in zijn reactie aangegeven reeds middels e-mail contact te hebben gehad met klager, die had aangegeven nog niet toe te zijn aan een persoonlijke ontmoeting. [Regionaal overste] heeft geen twijfels over het gestelde misbruik, te meer niet omdat er meer klachten over aangeklaagde bekend zijn. Hij geeft aan zeer te zijn geraakt door wat klager en andere slachtoffers in hun kindertijd is aangedaan.

4. De beoordeling

4.1. Van toepassing is de Procedure Klachtencommissie seksueel misbruik in de R.-K. Kerk (verder: de Procedure). Volgens artikel 1.3 van de Procedure moet onder seksueel misbruik worden verstaan iedere gedraging waarbij iemand onder dwang of in een afhankelijkheidsrelatie seksuele handelingen moet verrichten ofwel ondergaan ofwel daarvan toeschouwer moet zijn, dan wel seksueel getinte toenaderingen of uitlatingen in welke vorm dan ook moet dulden. Onder dwang wordt onder meer begrepen: fysiek geweld of dreiging daarmee, psychische druk, intimidatie en/of chantage. Verder wordt onder seksueel misbruik ook verstaan het maken van seksueel getint beeldmateriaal van iemand en het gebruiken en doorgeven daarvan.

4.2. Niet ter discussie staat dat de door klager gestelde feiten moeten worden gekwalificeerd als seksueel misbruik in de zin van artikel 1.3 van de Procedure.

4.3. Pater Wijnen heeft mede op grond van klachten van anderen die tegen aangeklaagde zijn ingediend, het door klager gestelde misbruik erkend. Ook de Klachtencommissie is op

grond van de verklaring van klager en de door hem overgelegde steunverklaringen, alsmede door klachten van anderen tegen aangeklaagde die door de Klachtencommissie gegrond zijn verklaard (onder andere 2011T389, 2011T483), van oordeel dat het door klager gestelde misbruik heeft plaatsgevonden. Zijn klacht dient derhalve gegrond verklaard te worden.

4.4. Het behoeft geen betoog dat het seksueel misbruik door aangeklaagde met gebruikmaking van misbruik van gezag en in een afhankelijkheids situatie hoogst kwalijk is geweest. Klager was ten tijde van het misbruik pas 15 jaar oud. Aangeklaagde was voor hem iemand in wie hij vertrouwen meende te mogen stellen..

4.5. Gelet op het feit dat aangeklaagde is overleden kunnen tegen hem geen maatregelen meer worden genomen. Daarom zal de Klachtencommissie zich bij haar advisering richten op de vermindering van het leed dat klager is aangedaan. [Regionaal overste] heeft daartoe een eerste stap gedaan door ter zitting namens de Congregatie het leed te erkennen en oprecht spijt te betuigen.

4.6. Over het verzoek van klager om financiële schadevergoedingen kan de Klachtencommissie niet adviseren. Dit behoort niet tot haar taak. Bij een gegrondverklaring van de klacht door de Overste van de Congregatie zal de Compensatiecommissie zich buigen over het bedrag van een mogelijke vergoeding.

5. Het advies

De Klachtencommissie adviseert de Overste van de Congregatie van de Heilige Geest om – voor zover dat nog niet is gebeurd – de klacht gegrond te verklaren, te erkennen dat een lid van de congregatie klager seksueel misbruikt heeft en namens de congregatie spijt te betuigen over het klager aangedane leed.

Dit advies is vastgesteld op 2 mei 2012 door mr. G.A.M. Stevens, voorzitter, Mr. M.P.P.M. Merx en W.A.M.C. Mol, leden, bijgestaan door drs. M.G.M. van Rijnstra, griffier, en is ondertekend door de voorzitter.

Op grond van art. 18.5 van de Procedure wordt dit advies binnen twee weken nadat het is vastgesteld bij aangetekend schrijven aan de Overste van de Congregatie van de Heilige Geest en aan klager verzonden.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure stelt de Overste binnen dertig dagen na ontvangst van dit advies klager schriftelijk en gemotiveerd op de hoogte van de beslissing die hij naar aanleiding van dit advies geeft genomen.

Op grond van art. 21.3 van de Procedure geeft de Overste daarbij de mogelijkheden van bezwaar en beroep aan.

Op grond van art. 21.4 van de Procedure ontvangt de Klachtencommissie een afschrift van de beslissing van de Overste.